

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

§. XVII. Sacrilegium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

mendum, & interpretandum se illud præstitisse ad experimentum sumendum de divinis perfectionibus.

117. Nota, quod Deum non tentat, qui ab ipso orationibus petit, ut per bona media ostendat sibi suam voluntatem, ut eam impleat.

Item, quod si necessitas, vel rationalis causa subesset, tunc non tentaret Deum, qui auxilium aliquod extraordinarium ab eo postularet, aut expectaret, juxta illud 2. Paralip. 20. *Cum ignoramus, quid agere debeat, hoc solum habemus residui, ut oculos nostros ad te dirigamus.* Hinc dixit August. lib. 10. *confess. cap. 35. In ipsa religione Deus tentatur, cum signa & prodigia flagrantur, non ad aliquam salutem, sed ad solam experientiam desiderata.* Propterea viri sancti, qui suis precibus obtinuerunt à Deo miracula, Deum non tentarunt, quia ex aliqua necessitate, vel pia utilitate, aut speciali Dei motione movebantur ad petendos tales effectus.

118. Quæritur, *An tentatio Dei sit ex suo genere mortale?*

Resp. Affirmativè. Nam, cum ea non potest servari charitas cum Deo, cui ex charitate debemus reverentia bonum, per tentationem autem summam ipsi irrogamus irreverentiam. In humanis nullus sine irreverentia, & contemptu Principis quærit absque irrationabili causa, quid ipse velit, sciat, & possit; ita in fortioribus terminis in proposito Deum tentans ipsi irreverentiam irrogat, vel, quia dubitans de ipsius potentia, vult scire, quid possit; vel, quia volens ejus secreta noscere, vult experiri, quid velit;

vel, quia vult ipsum necessitare, & ad miracula cogere.

119. At petitur, *An à mortali excusare possit parvas materia?*

Resp. Negativè. Quia tentatio Dei, nec formalis, nec interpretativa admittit parvitatem materia; in irreverentia enim facta Divina Majestati immediatè hæc non datur, per dicta supr. num. 11. Quamobrem tentatio Dei semper est mortale; & solum esse potest veniale ex defectu perfectæ deliberationis. De hac re videndus D. Thomas 2. 2. q. 87.

§. XVII.

Sacrilegium.

120. Quæritur, *Quid sit sacrilegium.*

Resp. Est *violatio rei sacre in eo, in quo est sacra, seu cultui divino, & Deo dedicata.* Rebus sacris, Deoque dicatis reverentia debetur, ergo qui eas irreverenter tractat, sacrilegium committit.

121. Quæritur *Petrus furatus est in Ecclesia; Item Clericum percussit; Item Sacramentum in mortali suscepit; petitur, an in confessione satisfaciatur, dum se accusat, se commississe sacrilegium, vel debeat speciem explicare.*

Resp. Species est explicanda. Triplex enim sacrilegi species distinguitur. Prima, qua fit injuria personæ sacre; ut, si in Clericum, vel Religiosum violenta manus injiciatur, percutiendo, & rapiendo: Si eorundem Immunitas per Judicem laicum violetur, trahendo ipsos ad suum forum; Si contra votum perio-

personale castitatis peccatum committatur.

Secunda, qua fit injuria loco sacro, ut, si vi ab Ecclesia extrahatur reus, qui ad illam pro asylo confugit: Si ipsa injusta sanguinis humani, vel voluntaria humani seminis effusione polluat, & profanetur: Si ex ea furto, vel rapina res, etiam non sacra accipiatur.

Tertia, qua fit injuria rebus sacris, hoc est, Sacramentis, oleo sancto, aqua, & Agnis benedictis, &c. Reliquiis, & Imaginibus Sanctorum: juribus, & bonis Ecclesiarum; siue sint mobilia, siue immobilia ad sustentationem ministrorum deputata: & verbis sacris Scripturae, adhibendo ea, vel ad superstitiones inducendas, vel haeresim confundendas, aut ad vana, & res ludicras. *Trid. sess. 4. in decret. de usu. sac. libror.*

Quamobrem, ut integrè confiteatur, debet speciem sacrilegii aperire: cum certum sit, sacrilegium commissum per factum in Ecclesia specie distingui à patrato per violentam manuum injectionem in Clericum, vel indignam receptionem sacramenti.

122. At petitur. *An satis sit, ut speciem fateatur; ut, quod abusus sit persona sacra, quod res sacras, vel sacramentum irreverenter tractaverit, &c.*

Resp. Negativè, sub quavis specie sacrilegii ex adductis sunt diversi gradus secundum moralem malitiam, juxta differentiam personarum, & rerum sacrarum.

Hinc, dum laeduntur personae sacrae oportet videre, in qua specie sint sacrae: an violatum fuerit votum castitatis, & an simplex, an solemne: an illud absti-

nentiae? Nam sicut votum castitatis specie distinguitur ab illo abstinentiae, & illud simplex castitatis à solemni ex dicendis *cap. sequen. nu. 10.* ita sacrilegia in ipsorum violatione commissa. Pariter privilegium canonis specie distinguitur ab illo Fori, adeoque & sacrilegia per laedentem illa in Clerico patrata. Item aliud est sacrilegium percutientis, vel occidentis Clericum, & aliud violentis castitatem in eo. Item major, & alia deformitas moralis notabiliter aggravans, in hoc apparet, quod quis Clericum occidat, quam merè verberet, vel mutilet; & in eo, quod Episcopus percutiatur, quam simplex Clericus. Atque ita gravius est Clericum occidere, quam praesè verberare; graviusque percutere Episcopum, quam simplicem Clericum. Quae omnia de necessitate sunt explicanda distinctè in confessione.

Item, sicut sacramenta specie distinguuntur, sic sacrilegia circa ea commissa; & cum conferens, & recipiens essentialiter differant, ita diversum specie sacrilegium est, quo sacramentum ministratur in mortali, ab eo, quo in mortali recipitur, & adeò explicandum, an peccatum fuerit commissum in ministratio- ne, vel receptione. Sicut, dum quis se accusat deliquisse in Sacramentorum confectione aperire debet, an ex defectu intentionis, an materiae, vel formae.

Denique, sicut reliquiae Sanctorum, Agnus Dei, vasa sacra, &c. specie differunt, ita & sacrilegia circa ea commissa. Quapropter in confessione aperiendum est, quod quis deliquerit, vel circa Sanctorum reliquias, aut Agnus Dei; vel, quod celebraverit sine Pate-

na, sine Corporali, vel Stola; quod verbis Sacrae Scripturae abusus sit, & ad quid? aut, quod bona Ecclesiae occupaverit, vel jura usurpaverit.

123. Queritur. *Qua regula est ponderanda à Confessario, ut cognoscat, quando à penitente sacrilegium sit commissum?*

Resp. Debet considerare, ad quid persona, locus, vel res sit sanctificata, vel Deo sacra: & videre, an aliquid actum sit contra illud, ad quod sanctificata; & sacra dicitur. V. G. Ager Ecclesiae est sanctificatus, & Deo dicatus, quoad hoc, quod sit exemptus ab oneribus, & jurisdictionibus Laicorum; ideo committitur sacrilegium, si saeculari auctoritate illis gravetur; non autem si quis in eo fornicetur, quia per hoc, quod est Ecclesiae, non est, quoad hoc exemptus. Item, sacrilegium est, si quis in loco sacro fornicetur, non verò si ibi detrahat, & blasphemet, quia loci sanctitas est ad exemptionem à voluntaria humani seminis effusione, non à detractione, & blasphemia (quamvis aliàs peccetur mortaliter) Pariter sacrilegium est, si Sacerdos fornicetur, quia sanctificatus est, & sacraus ad castitatem, non autem si blasphemet, quia ad non blasphemandum non est sacraus Deo, nisi votum emisserit de non blasphemando, quia tunc etiam blasphemans sacrilegio, & non simplici mortali, delinqueret; ex quo in eo, tunc se ipso abuteretur, in quo esset sacer, juxta dicta seq. cap. num. 11.

124. Queritur. *An sacrilegium ex genere suo sit mortale?*

Resp. Affirmative. Ratio est, quia quemadmodum nequit servari charitas,

cum homini injuria irrogatur, ita nee servari potest, cum Deo injuria infertur: infertur autem per irreverentiam rerum sacrarum, & ad divinum cultum deputatarum; eiusque injuria per violationem facta, in Deum redundat, sicut injuria facta purpuræ redundat in Regem.

125. At petitur. *An propter levitatem materia possit esse veniale?*

Resp. Affirmative. Et propterea DD. asserunt, sacrilegium, quod per se est mortale, per accidens, hoc est, ratione parvitatis materiae, & imperfectae deliberationis posse esse veniale.

126. At petitur. *An in omni materia sacrilegium ex parvitate materiae possit esse veniale?*

Resp. Negative. Veniale esse non potest. I. Dum, etiam si materia sit minima, quis vult illud committere ex formalis intentione de honorandi Deum, cum divini cultus formalis contemptu. Et ita, cum ea intentione irreverenter proferre, etiam nomen Jesu, est lethale sacrilegium: in quo, si non ratione materiae, ratione tamen contemptus, gravis malitia, & deformitas reperitur.

II. Cum ex defectu alicujus praerequisiti totaliter effectus tollitur; ita, ubi quis ex industria guttae aquae biberit, vel granum millii comederit, si postea communicat, lethali sacrilegio delinquit, quia totaliter impeditur gratia, effectus sacramenti: unica aquae gutta secundum se est materia levis, sed impedire totalem sacramenti effectum res gravis est.

III. Dum Sacerdos voluntarie illud parum aquae necessarium ex praecepto Ecclesiae non admiscet vino consecrando.

Nam

Nam tunc totalis significatio tollitur, juxta dicta *lib. 5. cap. 4. tit. 14.*

IV. Sicut in rebus venereis parvitas materiæ non excusat Laicum à mortali, ita nec Religiosum, vel Sacerdotem à sacrilegio, quia in eis rebus illa non admittitur.

V. Quia verò furtum unius oboli parvitas materiæ est, à mortali excusans, ita à sacrilegio mortali ex parvitate materiæ excusatur, furans obolum in loco sacro, vel religiosus contra votum paupertatis absque licentia de obolo disponens; in his enim gravis irreverentia non apparet rebus sacris fieri.

§. XVIII.

Fortitudo.

127. **Q**Uæritur. *Quid sit fortitudo, ut est virtus moralis?*

Resp. Est *virtus importans firmitatem animi in sustinendis, & repellendis, quando oportet ad bonam virtutis, doloriferis, continentibus etiam pericula mortis, ut, mutilationibus, incarcerationibus, exiliis, tormentis, &c. ipsaque morte; quæ cum sint apta frangere cujusvis animum, & difficile sit firmitatem in eis habere, ac non timere mortis pericula, necessaria est virtus, quæ moderetur timorem, ne nimis timendo mortem, Deum offendamus relinquendo virtutis exercitium, & moderetur audaciam, ne plus aggrediamur, quam secta ratio dicitur.*

128. Audacia committitur temeraria vitæ expositione. In hoc genere, præcipuus actus fortitudinis est, prudens ani-

madversio cum cautela periculorum, ne exponatur, ubi sine ulla utilitate, vel necessitate mors sequeretur. Ideò, etiam viri sancti mortem, quando eam subire non oportebat, per fortitudinis actum præcaverunt.

Hinc fortis est Parochus, qui videns sibi imminere mortem, si officium suum, & charitatem erga peste infectos exerceat forti ausu, periculum mortis contemneat. Fortes fuerunt antiqui Christiani, qui sine querela sustinuerunt exilia, bonorum amissionem, &c. & fortissimi martyres (ideò dicti, quasi testes fidei Catholicæ) qui pro Christi fide, animo forti, & firmo absque metu, ipsam mortem à Tyrannis tolerarunt.

Dices. Fides obligat sub mortali, ut, non obstante quocumque, etiam mortis periculo, non negetur, sed confiteatur; quia licitum non est, ob timorem cujuscumque mali, etiam mortis, fidem negare, vel alias virtutes violare, sed quilibet fidelis tenetur se morti exponere pro defensione omnis Christianæ virtutis; Ergo non fortitudo eam firmitatem præstat.

Resp. Negando consequentiam. Licet enim aliarum virtutum præcepta, etiam cum mortis periculo, obligent, & homines in facti contingentia exequi teneatur; non sequitur tamen, quòd ipsa virtus exequenda in tali periculo sit fortitudo, sed hæc ab ea in subsidium imploratur: explico: coram Tyranno mortem minante est consistenda fides: fides tunc cum Dei auxilio facit internè credere firmissimè ea, quæ à Deo sunt revelata Ecclesie Catholicæ, & confiteri externè talem assensum; sed fortitudinis virtus facit